CZĘŚĆ XLII — № 63. ROK 21 — (1850.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI
GAZETA URZĘDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI, Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rossyi z pocztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, 18/30 SIERPNIA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 17/29 SIERPNIA.

Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale Wojskowości, z dnia 12 Sierpnia, wykreślony zostaje ze spisów zmarły: Naczelnik garnizonów artylleryjskich okręgu Moskiewskiego, Jenerał-major *Stiepanow 2.*

Rozkazy dzienne CESARSKIE *w Wydziale służby Cywilnej. 3 Sierpnia.* Urzędnicy Gubernii Mińskiej, *z Wydziału Ministerstwa Spraw Wewnętrznych*, podniesieni zostają, za wysługę lat, do rang: Radzcy Dworu, Członek Komitetu powiatowego Nowogródzkiego do nadzoru nad prawną przedażą trunków, Assesor Kolleg. *Palczewski;* — Radzcy Honorowego, Sekretarze Kollegialni: Młodszy Urzędnik do poleceń szczególnych przy Gubernatorze Cywilnym *Żołdowski*, Rządu Gubernijalnego Naczelnik stołu *Janowski* i Pomocnik Kassyera *Korzeniewski;* — Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubernijalni: Pełniący obowiązki Buchhaltera Kancellaryi Gubernatora Cywilnego *Lisewicz;* Rządu Gubernijalnego, Sekretarz *Kuczuk*, Naczelnicy stołu *Danowski* i *Kulczycki*, Pomocnicy: Naczelnika stołu *Abakanowicz* i Rejestratora *Matusewicz 1;* Naczelnika stołu Szlacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia *Kolenda*, Sekretarz Kancellaryi Marszałka powiatowego Jhumeńskiego *Szydłowski*, Starszy Assesor Sądu ziemskiego Rzeczyckiego *Jelnicki*, Dozorca kwartałowy Policyi miejskiej w Mińsku *Makowski;* Kancelliści: Rządu Gubernijalnego *Ejsymonth* i *Matusewicz 2*, Urzędu Powszechnej Opieki *Pociejko* i Szacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia *Lawdański;* — Sekretarza Gubernijalnego, Rejestratorowie Kollegialni: Rządu Gubernijalnego, Naczelnik stołu *Jachimowicz*, Pomocnicy Naczelników stołu *Malinowski* i *Smolski;* Deputaci Pińskiego powiatowego Komitetu do nadzoru nad prawną przedażą trunków *Bylewski* i *Osmołowski;* Policyi miejskiej w Mińsku, pełniący obowiązki Dozórcy częściowego (Частнаго Пристава) *Wiernikowski* i Naczelnik stołu *Sawicki;* Naczelnik stołu Sądu ziemskiego Pińskiego *Spirydowicz*, Sekretarz Rady miejskiej Jhumeńskiej *Miakota;* Sekretarze Dozorców okręgowych (Становыхъ Приставовъ), w powiatach: Pińskim *Szebeka*, Rzeczyckim *Falewicz* i Bobrujskim *Frankowski;* Kancelliści: Kancellaryi Gubernatora Cywilnego *Horbaczewski*, Rządu Gubernijalnego *Oleszkiewicz* i Szlacheckiego Deputatskiego Zgromadzenia *Żebrowski;* — Rejestratora Kollegialnego, Buchhalter Gubernijalnej Kommisyi Żywności *Sadowski;* Sekretarze: Policyi miejskiej Nowogródzkiej *Snarski*, Dozorców okręgowych, w powiatach: Bobrujskim *Walicki* i Pińskim *Kozaryn;* Kancelliści: Kancellaryi Gubernatora Cywilnego *Minkiewicz*, Rządu Gubernijalnego *Burdzicki*, *Juchnowicz*, *Matusewicz*, *Trzciński*, *Kuczuk*, *Słowikowski*, *Marcinowski*, *Małyszczycki*, *Żdanowicz* i *Kiersnowski*, Urzędu Powszechnej Opieki *Szyszko*, Gubernijalnej Kommisyi Żywności *Proszyński*, Policyi miejskiej w Mińsku *Tracewski* i *Skalski;* Komitetów do nadzoru nad prawną przedażą trunków, gubernijalnego *Stelnicki*, powiatowych, Mozyrskiego *Kieniewicz* i Bobrujskiego *Stetkiewicz;* Sądów powiatowych, Nowogródzkiego *Jakubowski* i Borysowskiego *Jaśkiewicz.* — *Z Wydziału Ministerstwa Skarbu:* Radzcy Honorowego, Buchhalter Kassy powiatowej Słuckiej, Sekretarz Kollegialny *Okińczyc;* — Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubernijalni: Izby Skarbowej, Protokolista *Brylewski* i Kancellista *Reweńko* i pełniący obowiązki Pomocnika Kassyera powiatowego Mińskiego *Bielacki;* — Sekretarza Gubernijalnego, Rejestratorowie Kollegialni: Izby Skarbowej, Pomocnik Naczelnika stołu *Kronikowski* i Kancellista *Pawłowski;* — Rejestratora Kollegialnego,

Pomocnik Naczelnika stołu Izby Skarbowej *Bielnowicz;* Kass powiatowych, Nowogródzkiej Buchhalter *Assanowicz*, Bobrujskiej pełniący obowiązki Buchhaltera *Wierzbołowicz*, Żurnaliści: Mozyrskiej *Paszkiewicz* i Bobrujskiej *Czerepanow;* Kancelliści: Izby Skarbowej *Bondźkiewicz* i Kassy powiatowej Mozyrskiej *Saprynowski*. — *W Wydziału Ministerstwa Dóbr Państwa:* Assesora Kollegialnego, Radzcy Honorowi: Izby Dobr Państwa Referent (Дѣлопроизводитель) *Bołtuć* i Kontroler *Oziembłowski* i Naczelnik okręgowy Miński *Neroński;* — Radzcy Honorowego, Sekretarze Kollegialni: Lustrator *Parfijanowicz*, Buchhalter Izby *Halkiewicz*, Sekretarz Zarządu okręgowego Mińskiego *Jacyna* i były Lustrator *Okulicz;* — Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubernijalni: Izby Dóbr Państwa Buchhalter *Samujło*, Tłumacz *Trzeciak* i Pomocnik Kontrolera *Michaelis;* — Sekretarza Gubernijalnego, Kancellista Izby Rejestrator Kollegialny *Świrski;* — Rejestratora Kollegialnego, Mierniczy w Wydziale Lustracyi *Grabowski* i *Żegota;* Kancelliści: Izby Dóbr Państwa *Aramowicz*, Lustratora Gubernijalnego *Janowski*, w Wydziale Lustracyi *Załęski;* Zarządów okręgowych, Bobrujskiego *Suszczyński*, Mozyrskiego *Szumski* i Słuckiego *Konkołowicz*. — *Z Wydziału Ministerstwa Sprawiedliwości:* Radzcy Kollegialnego, Pełniący obowiązki Prezesa Izby Kryminalnej, Radzca Dworu *Wołocki;* — Radzcy Honorowego, Sekretarze Kollegialni: Sekretarz Izby Cywilnej *Niesłuchowski*, Tłumacz Izby Kryminalnej *Rewieński*, Assesorowie Sądów powiatowych: Mozyrskiego *Frankowski*, Pińskiego *Tomkowicz* i Słuckiego *Iwaszkiewicz;* — Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubernijalni: Sędzia Sądu Sumienia *Wierzbowski*; Izb, Kryminalnej Protokolista *Iwanowski* i Cywilnej Kancellista *Żegota;* Sądów powiatowych, Assesorowie: Mozyrskiego *Olewiński* i Słuckiego *Irzykowicz;* Sekretarze: Sądu powiatowego Rzeczyckiego *Allinger*, Magistratów miejskich, Borysowskiego *Dobrowolski*, Rzeczyckiego *Lisicki* i Mozyrskiego *Piotrowicz;* — Sekretarza Gubernijalnego, Rejestratorowie Kollegialni: Pomocnicy Naczelników stołu Izby Cywilnej: *Michałowski* i *Parfijanowicz;* Sądów powiatowych, Słuckiego Powytczyk *Wieczyński* i Rejestrator *Byczkowski*, i Nowogródzkiego Dozorca Aktów wieczystych *Alexandrowicz;* Kancelliści: Izby Cywilnej *Świda*, Sądów powiatowych, Borysowskiego *Chrucki* i Rzeczyckiego *Wińcza;* — Rejestratora Kollegialnego: Pomocnik Żurnalisty Izby Cywilnej *Łaniewski*, Naczelnik stołu Sądu Sumienia *Przybytek*, Powytczyk Sądu powiatowego Borysowskiego *Łęczycki;* Kancelliści: Izb, Kryminalnej *Samowicz* i *Piekarski* i Cywilnej *Romanowski* i *Tupalski*, Sądu Sumienia *Kotowicz*, Sądu powiatowego Rzeczyckiego *Sokołowski* i Bobrujskiej Szlacheckiej Opieki *Owsiany*.

5 Sierpnia. Zatwierdzeni zostają obrani przez Szlachtę na urzędy: Członkowie Komitetów powiatowych do ustanowienia cen na trunki: Horodeckiego, Radzca Honorowy *Wojna* i Dziśnieńskiego szlachcic *Hłasko*. — Przyjęty zostaje do służby na starszego urzędnika do poleceń szczególnych przy Naczelniku Gubernii Kowieńskiej, dymissyonowany, Radzca Honorowy *Wolf*. — Przeniesiony: Assesor od Korony Sądu powiatowego Skwirskiego, Radzca Honorowy *Paszczenko*, na Sprawnika ziemskiego pow. Taraszczańskiego.

— Przez Reskrypta Cesarskie, z dnia 5 i 8 b. m., mianowani kawalerami orderu Św. Stanisława 1 klassy, Dowódzca Kaukazskiej rezerwowej brygady Grenadyerów, Jenerał-major *Bellegarde 1* i Vice-Prezes Cesarskiej Akademii Kunsztów, Radzca Tajny hrabia *Tołstoj*.

— N. Cesarz Jmć raczył Najwyżej rozkazać: 1.) Rekrutom następnego dziewiątego zaciągu ze strefy Zachodniej Państwa głowy nie mają być golone, ale strzyżone. 2.) Tym rekrutom, z których spółki (артель) ktokolwiek zbiegnie, na miejscu zaciągu lub w czasie przechodzenia partyi, głowy mają być niezwłocznie golone. 3.) Prawidło to ustanawia się i na przyszłość.

Sposób leczenia bydła rogatego od choroby zwanej Księgosusz.

(Udzielono).

«Najstraszniejszą może z chorób epidemicznych bydła rogatego jest tak nazwany Księgosusz; dotąd uchodzi ona za niepodobną, a przynajmniej niezmiernie trudną do uleczenia, a nadto, jest w wysokim stopniu zaraźliwą i łatwo się rozszerza. Z tych powodów ważną jest rzeczą zbierać wiadomości o kuracyach tej choroby, odbytych z pomyślnym skutkiem, i ogłaszać je dla zastosowania w zdarzeniach, które, na nieszczęście, bardzo się często ponawiają.

Pewien obywatel, P. *Wolski*, podał do publicznej wiadomości doświadczenie, zrobione przez niego we wsi, gdzie się znalazło 25—30 sztuk bydła rogatego z wyraźnemi oznakami tej choroby, kiedy mu o tém oznajmiono. Mieszkańcy wsi, liczącej w ogóle do 300 sztuk bydła, byli przekonani o całkowitej jego stracie i nie chcieli już żadnych przedsiębrać środków.

Wtedy P. Wolski najsurowiej zabronił, żeby bydło było wypuszczane na pole, zalecił, iżby każdy gospodarz trzymał je u siebie na dziedzińcu, dla przerwania wszelkiej kommunikacyi z bydłem sąsiednich domów, i kazał dawać karm dobry i obfity.

Znalazłszy w starych swoich notatach sposób leczenia bydła za pomocą mineralnych kwasów, dawał bydłu napój złożony z wody i kwasu siarczanego. (Acid. sulf. Oleum vitrioli.) Do wiadra (cztéry garnce) czystej studziennej wody wlewał łyżkę stołową kwasu, i dobrze to rozmieszawszy, tak zakwaszoną wodą kazał poić bydło, stosując jej ilość do wieku i stanu zdrowia bydlęcia. Zupełnie chorym sztukom dawano po pół-wiadra rano, w południe i wieczorem. Poczynającym chorować, po dwa razy na dzień po pół wiadra. Zdrowym, ta sama porcya się dawała raz na dzień. Podciołkom dawano połowę porcyi, a cielętom ćwierć porcyi.

Kuracya ta trwała bez przerwy prawie dwa tygodnie, to jest, aż do zupełnego ustania choroby.

Z pięciu, bardzo silnie już objętych chorobą krów, jedna padła tego samego dnia kiedy się leczenie zaczęło, ale tak już była wtedy słaba, że nie mogła pić lekarstwa; pozostałe cztery, trzeciego i czwartego dnia zaczęły się po trochu wzmacniać, i w przeciągu dwóch tygodni zupełnie wyzdrowiały. Sztuki, mające już wyraźne oznaki choroby, w liczbie 29, mimo to że wiele z nich było straciło żujkę, we 4 — 7 dni ozdrowiały.

Od czasu zaczęcia traktowania zakwaszoną wodą żadna sztuka nie zachorowała i przez całą zimę i wiosnę żadna nie padła, z czego wnosić należy, że kwas siarczany, tym sposobem użyty, nie tylko jest lekarstwem na księgosusz, ale też i skuteczną prezerwatywą.»

L. Plater.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa 17 Sierpnia.

Rozkaz do Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego.

Przez postanowienia Namiestnika Królestwa.

W Kancellaryi Przybocznej Namiestnika, mianowany: szlachcic Leon Strokowski, pełniącym obowiązki Nadetatowego Urzędnika do pisma. — W Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu, mianowany: Ferdynand Kloch, pełniącym obowiązki Rysownika w Kancellaryi Ogólnego Zebrania Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu.

Przez postanowienia Rady Administracyjnej.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Assesor Sądu Kryminalnego gubernii Lubelskiej, Radzca Honorowy Wincenty Wyziński, p. o. Sędziego tegóż Sądu, i Assesor Sądu Policyi Poprawczej Wydziału Pułtuskiego, Franciszek Żochowski, p. o. Podsędka Sądu Pokoju okręgu Miechowskiego.

Przez postanowienia Kommisyj Rządowych i władz oddzielnych.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowani: Rachmistrz Wydziału Policyjnego w Rządzie Gubernijalnym Radomskim, Alexander Zembrzuski, p. o. Rachmistrza 1 klassy w tymże Wydziale pomienionego Rządu Gubernijalnego; Expedytor w Biurze Rządu Gubernijalnego Radomskiego, Józef Sochacki, p. o. Rachmistrza Wydziału Policyjnego; Podrachmistrz Wydziału Administracyjnego Jan Zamojski, p. o. Expedytora; Dyetaryusz Jan Rymkiewicz, p. o. Podrachmistrza w Wydziale Administracyjnym tegoż Rządu Gubernijalnego; p. o. Pisarza Kassy ekonomicznej miasta Warszawy, w oddziale poboru opłaty biletowej od obcych starozakonnych, Maciej Kwiatkowski, p. o. Podrachmistrza Wydziału Kass i Rachunkowości w Magistracie miasta Warszawy; Kancellista Magistratu miasta Warszawy, Jan Knechowicz, p. o. Pisarza Kassy ekonomicznej miasta Warszawy, w Oddziale poboru opłaty biletowej od obcych starozakonnych; Dozorca lądów przy rzece Wiśle, Alexander Konaszewski, p. o. Poborcy opłaty spławnej w Expedycyi przy moście Warszawskim: Kancellista Magistratu miasta Warszawy, Andrzej Stypułkowski, p. o. Sekretarza Kancellaryi Komisarza Policyi Administracyjnej Cyrkułu 7 i 8 miasta Warszawy. — Burmistrz miasta Wąwolnicy w gubernii Lubelskiej, Felix Rutino, pełniącym obowiązki Radnego 2 w Magistracie miasta Lublina; Burmistrz miasta Markuszowa w gubernii Lubelskiej, Jan Zdanowicz, pełniącym obowiązki Burmistrza miasta Wąwolnicy w tejże gubernii; Kassyer kassy Ekonomicznej miasta Konina w gubernii Warszawskiej, Karol Webr, pełniącym obowiązki Radnego Kassyera kassy Ekonomicznej miasta Częstochowy; Kancellista w Biurze Naczelnika powiatu Przasnyskiego, Klemens Milewski, pełniącym obowiązki Sekretarza Magistratu miasta Przasnysza; Pisarz Kwaterunkowy przy Magistracie miasta Garwolina w gubernii Lubelskiej, Felix Komorowski, pełniącym obowiązki Sekretarza Kwaterunkowego przy Magistracie miasta Krasnegostawu w tejże gubernii; Kancellista Rządu Gubernijalnego Lubelskiego, Felicyan Modrzewski, pełniącym obowiązki Tłumacza przy Magistracie miasta Lublina, i Kancellista Dyrekcyi Ubezpieczeń, Karol Szpotański, pełniącym obowiązki Pomocnika Archiwum w tejże Dyrekcyi. — W Zarządzie Zakładów Dobroczynnych, mianowani: Właściciel dóbr Juljan Leduchowski, Członkiem Rady Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych powiatu Sandomierskiego; Naczelnik Objazdu 1 w Oddziale 3 Okręgu XIII Komunikacyj Lądowych i Wodnych, Wojciech Kamiński, Członkiem Rady Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych powiatu Radomskiego, i właściciel dóbr Wojciech Gałczyński, Opiekunem Prezydującym w Radzie Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych powiatu Konińskiego.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. *Wiedeń, 18 Sierpnia.* Cesarz Jmć wyjechał 15 b. m. z Schönbrunn do Ischl. Nie sprawdziły się wieści o udzieleniu w rocznicę dzisiejszą imienin Cesarskich amnestyi powszechnej i zdjęciu w stolicy stanu oblężenia; również nie zostały ogłoszone zapowiedziane prawa o zapobieżeniu nadużyciom druku i swododzie zgromadzania się, których potrzeba żywo czuć się daje przy obecném zepsuciu i demoralizacyi, zwłaszcza klass niższych, pozostałém po przewrócie 1848 roku.

— Piszą z Wrocławia, że korpus austryacki od 30,000 wojska, tudzież 10 korpus federalny mają zająć Xięztwo Holstein, a jeżeli tego będzie potrzeba i Xięztwo Schleswig, dla zapewnienia utrzymania istuących traktatów. Wojskami temi ma naczelnie dowodzić Arcyxiążę Albert.

*

— Jedna gazeta Austryacka twierdzi, że Gabinet Wiedeński zawezwał wszystkie Rządy Związku Niemieckiego, iżby przysłały swych pełnomocników do Rady Ograniczonej (Conseil restreint), przywracając tym sposobem dawne Zgromadzenie Federalne.

— Potwierdza się obrachowanie pierwiastkowe szkód, zrządzonych przez pożar Krakowa. Szkody te wynoszą do 30 miljonów złotych polskich, a byłyby nierównie większe, jeżeliby ludność żydowska tak dzielnie nie była się przyłożyła do zatamowania postępów ognia.

FRANKFURT. Gazeta Powszechna Niemiecka, pod dniem 15 Sierpnia, zawiera wiadomość, że na okolnik Kommisyi centralnej o uznaniu bandery wojennej Niemieckiej, Gabinet Angielski odpowiedział, iż nieomieszka objawić swe zdanie we względzie takowego uznania, jak skoro ustanowiona będzie ostatecznie władza, reprezentująca Związek Niemiecki.

SCHLESWIG. Od niejakiego czasu toczą się za pośrednictwem agenta angielskiego układy między Główną Kwaterą Duńską i Namiestnictwem Xięztw już nie o rozejm, ale o pokój.

ANGLIJA.

LONDYN, *17 Sierpnia.* Przedwczora rano Królowa Jmć odjechała z pałacu Buckingham do wiejskiej rezydencyi Osborne-house na wyspie Wight.

— Mowa Królewska na zamknięcie Izb, powiedziana 14 b. m. po godzinie drugiej, została odebrana drogą telegraficzną w Edinburgu i Glasgow po trzeciej; z Crewe wyprawiona była pociągiem nadzwyczajnym i umyślnym statkiem parowym do Irlandyi, i odebrana w Dublinie o godzinie 10 wieczorem. Gazety angielskie czynią z tego powodu uwagę, że dobrzy telegrafiści mogą dziś wyprawiać od 45 do 50 słów na minutę.

— Ogłoszony został raport Kommisyi mianowanej do rozbioru zagadnienia, czy służba pocztowa ma, lub nie, odbywać się w niedziele. Kommisya, złożona z Wielkiego Mistrza Poczt lorda Clanricarde, Ministra Handlu P. Labouchère i P. Cornwall Lewis, jest za przywróceniem służby z małemi modyfikacyami. Na ostatniém posiedzeniu Izby Gmin, P. Labouchère, zapytany, odpowiedział, że Rząd w tej chwili nie może jeszcze objawić swego zdania w tym przedmiocie.

— Poseł Króla Nepaulu, Dżung-Bahadour, miał u Królowej pożegnalne posłuchanie.

— Sir Robert Peel w testamencie szczegółowo opisał sposób w jaki mają być ogłoszone jego pamiętniki. Summa, zebrana ze sprzedaży tego dzieła, przeznaczona jest przez niego na utworzenie szkoły dla klass ubogich. Lord Mahon i P. Cardwell mają zająć się tém wydaniem.

FRANCYA.

(Dotąd nie odebrano wiadomości z Paryża poźniejszych nad 17 Sierpnia. Depesza telegraficzna z Bruxelli donosi, że skutkiem nadzwyczajnych powodzi wszelkie kommunikacye są przerwane.)

— Rady Departamentowe zajęte są w tej chwili roztrząsaniem zagadnienia o rewizyi Konstytucyi i przedłużeniu Prezydencyi Ludwika-Bonaparte. Ile dotąd wiadomo, większość Rad jest za rewizyą niezwłoczną, ale drugie zagadnienie nie ma większości za sobą.

— Ciekawą jest rzeczą porównywać między sobą opowiadania rozmaitych gazet o przyjęciu, jakiego Prezes Bonaparte doznaje w swojej podróży; każda, według stronnictwa do którego należy, mówi co innego o tém przyjęciu. W jednych czytamy o entuzyazmie, w innych o oziębłości, w innych nakoniec o niechęci i wzgardzie, okazywanej przez mieszkańców Prezesowi w jednej i tejże samej miejscowości. Ta jedna okoliczność dostatecznie pokazuje, jak mało można zaufać prassie peryodycznej francuzkiej, tak głęboko przejętej duchem stronności. *Journal des Debats* jest najbardziej umiarkowany w doniesieniach o podróży i zdaje się zasługiwać na wiarę. *Gazette de France*, stały organ legitymistowski, stara się odwrócić uwagę publiczności od tej podróży i dowodzi, że niepórownanie ważniejszym wypadkiem jest zjazd legitymistów w Wiesbade. «Losy Francyi, (mówi gazeta), ważą się nie nad brzegami Rodanu lub Saony, ale nad brzegami Renu.»

— Z powodu odebranych od Policyi ostrzeżeń, Rząd przedsiębierze w Paryżu nadzwyczajne ostrożności przeciw powstaniu. Minister Spraw Zagranicznych, jenerał de Lahitte, ma od Prezesa nadzwyczajne umocowania na wszelki wypadek.

— Pani Lola-Montès uciekła z Paryża nie wiadomo dokąd; przed swém zniknieniem kusiła się, ale bezskutecznie, uwieść część niezapłaconych sprzętów swego mieszkania, które w ostatnich czasach wyporządziła na nowo z największym przepychem.

WŁOCHY.

RZYM, *3 Sierpnia.* Wiadomość, dana przez gazety francuzkie, o odwołaniu Posła Hiszpańskiego z powodu dyspensy, udzielonej przez Papieża na małżeństwo Hrabi de Montemolin z Xczką Carlottą Neapolitańską, okazała się mylną.

NEAPOL. Wychodźcy Włoscy na wyspach Jońskich, w Malcie i Grecyi byli się zmówili wylądować w massie w Kalabryi, w porcie Pizzo. Rząd nasz był o tém uwiadomiony i przygotował się do przyjęcia napastników, lecz, szczęściem dla nich, zamach spełzł na niczém, z powodu, że statki, które miały ich przewieść, nie przybyły na umówione miejsce.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

LONDYN, *21 Sierpnia.* Parlament został odroczony do 15 Października.

PARYŻ, *21 Sierpnia.* W Lyonie też, jak i w Dijon okrzyki «Niech żyje Rplita» przy wjeździe Ludwika Bonaparte były nieporównanie liczniejsze niż okrzyki «Niech żyje Napoleon.» Do Lyonu niespodziewanie przybył Minister

Wojny Sardyński, jenerał La Marmora, dla powitania Prezesa w imieniu Króla Wiktora Emmanuela. Ludwik Bonaparte wyjechał 17 b. m. z Lyonu. — W Besançon miała miejsce nieprzyjaźna Prezesowi demonstracya musiano użyć siły zbrojnej. Prezes udał się przez Colmar do Strasburga, gdzie wiele osób aresztowano.

Paryż, *22 Sierpnia.* (Przez telegraf.) W Mulhouse i Colmar Prezes był powitany okrzykami demagogicznemi. W Strasburgu był zimno przyjęty.

BRUXELLA, *21 Sierpnia.* Wczora Królowa Angielska przybyła do Ostendy, dokąd dnia tegoż zjechała nasza Rodzina Królewska.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

Płace Ministrów i wyższych urzędników Anglii.

(Wykaz ten bierzemy z urzędowego raportu, ogłoszonego przez Kommisyą, wyznaczoną do zbadania, jakie oszczędności mogłyby być wprowadzone w tej gałęzi wydatków Państwa).

Pierwszy Lord Skarbu, czyli Pierwszy Minister, pobiera rocznie 5,000 funtów sterlingów (125,000 franków) i mieszkanie — Kanclerz Skarbu, czyli Minister Skarbu, tyleż i mieszkanie — Trzej Główni Sekretarze Stanu, czyli Ministrowie: Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych i Osad, po tyleż, bez mieszkania — Pierwszy Lord Admiralicyi (Minister Marynarki) 4,500 funt. st. i mieszkanie — Prezydent Rady Tajnej (godność honorowa) 2,000 f. st. — Kommisya nie wnosi żadnego zmniejszenia w powyższych pensyach.

Podsekretarze Skarbu mają po 2 500 f. st. Kommisya proponuje po 2,000 — Lordowie Skarbu mają po 1,200 f. st. Kommisya mieć chce po 1,000 f. st. — Podsekretarze Stanu mają po 1,500 f. st. Kommisya je zostawuje — Prezes Biura Handlu pobiera 2,000 f. st. a siedmiu jego Sekretarzy po 1,000 f. st. Kommisya nie proponuje zmniejszenia, ale chce aby urzędy Prezesa Biura i Nadzorcy dróg żelaznych były połączone — Lord Pieczęci tajnej, co jest tylko godnością honorową, piastowaną z 2,000 f. st. pensyi, mógłby, podług zdania Kommisyi, być zniesiony. Urząd Wielkiego Mistrza Mennicy mógłby być połączony z urzędem Prezesa Biura (Ministra) Handlu — Minister Wojny ma 2,480 f. st. — Wielki Mistrz Artyllеryi 3,000 f. st., a czterej jego Sekretarze po 1,200 f. st., te dwie kategorye są w tej chwili przedmiotem szczególnego rozbioru — Główny Sekretarz Irlandyi, rezydujący w Londynie, ma 5,500 f. st. Proponują zmniejszyć do 3,000 — Vice-Król Irlandyi, którego nie widzimy w tym wykazie, pobiera 16,000 funtów sterlingów (400,000 franków); ale jest mowa o całkowitém zniesieniu tego dostojeństwa—Główny Kommisarz Biura ubogich pobiera 2,000 f. st. a dwaj jego Sekretarze po 1,500 f. st.; proponują zmniejszyć te ostatnie płace na 1,000 f. st.

Przechodząc od Administracyi do Wydziału Sądowego, który w Anglii zajmuje najwyższe miejsce, znajdujemy następujące cyfry: Lord-Kanclerz pobiera od 10 do 12,000 f. st. proponują zmniejszenie do 8,000 — Wielki Sędzia Ławnictwa Królowej (Queen's Bench), ma 8,000; proponują 7,000 — W ogóle jeżeli przejdą wnioski Kommisyi, następne będą pensye dygnitarzy sądowych: Lord-Kanclerz 8,000 — Sędzia Ławnictwa Królowej 7,000 — Sędzia spraw potocznych (Common pleads) 6,000 — Pierwszy Baron Skarbu tyleż — Mistrz Wpisów 5,000 — Vice-Kanclerz tyleż — Dwunastu inni Sędziowie, objeżdżający prowincye, po 5,000 f. st.

W Szkocyi Lord Prezes Sądu Sessyi 4,500 f. st. — Prezes Sądu drugiego stopnia 4,000 — Lordowie Sądu Sessyi po 3,000.

W Irlandyi Lord-Kanclerz 6,000 — Sędzia Ławnictwa Królowej 4,300 — Mistrz Wpisów 4,000 — Sędzia spraw potocznych 4,000 — Baron Skarbu 4,000 — inni Sędziowie po 3,000 funtów sterl. W Szkocyi i Irlandyi dajemy cyfry już zmniejszone według wniosków Kommisyi.

W wydatkach na Wydział Dyplomatyczny Kommisya chce dokonać radykalną reformę i bardzo znaczne oszczędności. Wnosi, jako ogólne prawidło, iżby największa płaca urzędu dyplomatycznego była 5,000 funt. sterl. i koszta mieszkania. Zaleca porozumieć się z Francyą i Turcyą, z któremi jedynie Anglija utrzymuje dotąd wymianę Posłów (Ambassador), iżby te Poselstwa były zamienione na Missye pierwszego rzędu, oraz połączyć legacyą Florencką z innemi Włoskiemi, a w środku Niemiec ustanowić jednę ogólną legacyą, do którejby należały Hanower, Drezno, Stuttgardt, Munich i Frankfurt. Projekt tych zmniejszeń ma być wniesiony na przyszłą sessyą Parlamentu.

* * *

Piszą z Ratyzbony, 5 Sierpnia: «Muzeum archeologiczne i mineralogiczne naszego miasta świeżo zostało zbogacone dwóma nader ciekawemi przedmiotami, mianowicie dwiema mumijami, które zostały znalezione w piaskach pustyni Atocama, w górném Peru, przez doktora Bawarskiego P. Ried, zamieszkałego w Valparaiso, w Chili.

Te mumije, z których jedna jest mężczyzny a druga kobiety, rasy amerykańskiej, są *naturalne*, to jest zasuszone bez balsamowania i żadnego innego przygotowania. Mężczyzna jest w postawie siedzącej z nogami skurczonemi, z głową opartą na rękach, z łokciami opartemi na kolanach, żebra spłaszczone, twarz wyraża mocne cierpienie, co zdaje się wskazywać, że indywiduum umarło śmiercią gwałtowną. Skóra jest napięta i przyschła do kościoskładu. Kobieta wyciągnięta jest w całej długości, z rękami na piersiach na krzyż założonemi; części mięsne są miękkie i tworzą wielkie elastyczne fałdy; nogi i ręce doskonale zachowane, co nie ma miejsca w drugiej mumii. Głowy obu mumij są opatrzone w długie włosy, czarne i jedwabiste, uplecione w niezliczone bardzo drobne kosy.

W chwili znalezienia tych mumii, miały one wszystkie zęby, ale w przewożeniu z Ameryki do Europy wiele zębów wypadło i zostały znalezione w pudłach, zamykających te szacowne zabytki starożytności amerykańskiej.

* *
*

W obecnej Izbie Lordów-Parów Angielskich, złożonej, prócz Biskupów, ze 325 członków, jest tylko 15, których godność Parowska dawniejsza jest nad lat 300; innemi słowy, familije Parów od roku 1550 wygasły, prócz 15; godna jeszcze uwagi, że z tych co pozostały większa część jest szkockich i irlandskich. Toż samo prawie ma miejsce z Baronetami połączonych Królestw; ze 200 familij Baronetów, mianowanych przez Jakuba I, nie zostaje dziś nad 30.

* *
*

W mieście New-York przed kilku miesiącami kompanija drogi żelaznej Hudsońskiej położyła kolej żelazną, po której miały chodzić dyliżanse miejskie. Teraz donoszą, że dyliżanse będą ciągnione nie końmi, ale machiną nowego urządzenia, które jest dotąd tajemnicą. Machina ta, zawarta w pudle, ma pozór zwykłego wagonu, nie wydaje żadnego dymu i może być zatrzymana w okamgnieniu. Po otrzymaniu pozwolenia Rady Municypalnej, dyliżanse zaczną chodzić między 32 ulicą i Chambers-street.

* *
*

Gabinet Historyi naturalnej w Padwie oczekuje w tej chwili na nadzwyczajnego gościa, którego przygotowują dla umieszczenia między innemi osobliwościami: jest to *Krokodyl*, długi stop sześć, którego zabito w rzece Pawii, pod Serravalle, o 40 mil od Padwy.

* *
*

Major Alward odkrył w stronach zachodnich Ameryki północnej roślinę, mającą osobliwszą własność obracania się, jak magnes, ku biegunom; nazwał ją *Sylphium laciniatum*. Roślina ta nie ma w sobie ani atomu żelaza, ale zawiera wiele cukru żywicznego. P. Alward mniema przeto, że jej własności magnesowe pochodzą z prądów elektryczności.

* *
*

Rybak jeden znalazł ostatniemi czasy w porcie Skaneer, w Szwecyi, sztukę bursztynu żółtego, ważącą półsiódma funta. Jest to największa dotąd znana jednolita bryła bursztynu. Pewien kupiec w Skaneer kupił ją od znalazcy za 430 rixdalerów i już odprzedał jubilerowi Holmgreen za 700 rixdalerów.

* *
*

W gazecie Belgijskiej, *le Médiateur*, czytamy: «Spuszczanie się do studni i głębokich lochów nieraz było przyczyną smutnych wypadków; wielu ludzi straciło życie od wyziewów gazu kwasu węglowego i innych miazmatów, napełniających zwykle nieprzewietrzane podziemia. Jest bardzo łatwy i prosty sposób zapobieżenia podobnym przypadkom; dość, przed spuszczeniem się, do takiej studni lub lochu wlać wrzącej wody; w chwilę potém można zejść doń bez żadnego niebezpieczeństwa.»

* *
*

Professorowie obserwatorium w Cambridge (w Stanach Zjednoczonych) przedsięwzięli szereg doświadczeń w celu nader ciekawego zastosowania wynalazku Daguerra — chodzi mianowicie o dagerrotypowanie ciał niebieskich.

Na posiedzeniu, które miało miejsce w upłynionym Czerwcu, jeden z professorów tego zakładu, P. Humphry, przedstawił trzy obrazy Xiężyca, zdjęte w Canandaigna w Stanie New-York. Wykonanie pierwszego z nich trwało dwie minuty; czas ten jest za długi i w tym przeciągu ziemia i xiężyc tyle ubiegły drogi, iż obraz wyszedł owalny. Druga blaszka przez minutę tylko była wystawiona na promienie xiężyca, i mimo to jeszcze obraz planety miał formę podłużnego. Na trzeciej, która zostawała tylko 30 sekund, wizerunek był już daleko bardziej zbliżony do okrągłego. Na wszystkich tych blachach wyobrażenie nierówności, które przedstawia powierzchnia xiężyca, było mniej więcej zmieszane i zatarte. Czwarta, która wystawiona była przez trzy sekundy, oddała te nierówności z największą dokładnością; obraz xiężyca był już zupełnie okrągły, i drobnowidz pokazywał najwierniej powierzchnię tej planety, jak jest widzianą przez dobry teleskop. Na piątej blasze, która tylko pół-sekundy zostawała na promieniach xiężyca, wypiętnował się niewyraźny odcień jego. Wszystkie te dagerrotypy były zdjęte na kilka godzin przed pełnią, i dowodzą że światło xiężyca działa chemicznie tym samym sposobem co i światło słoneczne.

Następnie zdołano zdjąć obraz głównej gwiazdy (alfy) z konstellacyi Liry; obraz ten ma wielkość główki od szpilki. Uczyniono z tego powodu uwagę, iż gdy promień alfy Liry potrzebuje dwudziestu lat czasu żeby dójść do ziemi, promień, który ją wypiętnował, wyszedł był z gwiazdy wprzód jeszcze, nim Daguerre odkrył sposób którym został ustalony.

Dwie zawady, które dotąd spotykają delikatne doświadczenia, odbywane w Cambridge, są, z jednej strony zmienność łamania się światła w atmosferze, a z drugiej brak doskonałej regularności w poruszeniach teleskopu. Myślą usunąć pierwszą z tych zawad powiększeniem czułości blachy, a drugą przez zastosowanie do teleskopu mechanizmu, który mu nada ruch ściśle zgodny z obrotami ciał niebieskich. Wtenczas zapewna dadzą się otrzymać wypadki nadzwyczaj dla nauki ważne.

(Journ. de S. P. Psz. Półn. R. I.)

Позволяется печатать. 17 Августа 1850 года. *Ценсоръ И. Срезневскій.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.